

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej
w Zespole Szkół w Kwiatonowicach
oraz
Gimnazjum w Zespole Szkół w Kwiatonowicach

*„W wychowaniu chodzi o to, ażeby człowiek
stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby
bardziej był, a nie tylko więcej miałby, aby więc
poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej
i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również
umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla
drugich (...).”*

Jan Paweł II

(przemówienie w UNESCO 02.06.1980 r.)

Opracowany na RP dnia 09.09.2013 r.

Uchwalony do realizacji przez RR dnia2013 r.

KWIATONOWICE, wrzesień 2013

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

Został opracowany na podstawie:

- Konstytucji RP,
- Ustawy o systemie oświaty,
- Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela,
- Programu polityki prorodzinnej państwa,
- Rozporządzenia MEN z dnia 21.05.2001 w sprawie ramowych statutów publicznych przedszkoli oraz publicznych szkół,
- Konwencji Praw Dziecka,
- Europejskiej Karty Praw Człowieka.

Przez zespół nauczycieli w składzie:

1. Beata Gregorczyk
2. Alicja Czochór
3. Katarzyna Cetnarowska

Cele programu:

- realizacja wartości wychowawczych:
 - szacunek dla języka ojczystego, kultury i tradycji narodowej,
 - tolerancja wobec różnych poglądów, kultury, postaw i przekonań,
 - uczciwość, szczerłość, prawdomówność, rzetelność i odpowiedzialność,
 - poznanie i doskonalenie własnej osobowości,
 - umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
 - pomoc potrzebującym,
 - zdrowy styl życia, postawa proekologiczna,
- realizacja priorytetów szkoły:
 - organizacja procesu rozwoju ucznia ukierunkowana na jego sukces,
 - działania wychowawcze sprzyjające efektywnej nauce,
 - integracja ze środowiskiem lokalnym i promowanie swojej działalności w tym środowisku,
- realizacja głównych celów wychowawczych:
 - zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia,
 - kształtowanie postaw twórczych,
 - stworzenie warunków do efektywnej współpracy z domem rodzinnym ucznia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym,
 - dostarczenie wzorców osobowościowych stanowiących model do naśladowania i kształtowania poczucia własnej wartości.

Model absolwenta:

Samodzielny

Orientuje się w otaczającym świecie, zna jego problemy, stale poszerza swoje wiadomości na temat zjawisk i zależności występujących w świecie, potrafi stawiać sobie cele i realizować je, potrafi zaplanować działania i dobrać metody postępowania, potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy, sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami informacyjnymi i przynajmniej jednym językiem obcym.

Odpowiedzialny

Potrafi przyznać się do błędu, gotów jest ponieść odpowiedzialność za swoje zachowanie i podejmowane decyzje, wierzy w swoje możliwości, zdaje sobie sprawę z możliwych następstw swoich działań, podejmując działanie zwraca uwagę na względy bezpieczeństwa, w działaniu zbiorowym jest odpowiedzialny za efekt pracy grupy.

Kulturalny i otwarty

Zna i stosuje zasady kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach życiowych, łatwo nawiązuje kontakty, chętnie pomaga innym, dobrze współpracuje w grupie, rozumie zasady demokracji, potrafi dyskutować, umie poszukiwać rozwiązań kompromisowych, dotrzymuje słowa, nie spóźnia się, przestrzega ustalonych zasad pracy w grupie, dotrzymuje terminów, szanuje czas swój i innych, jest tolerancyjny.

Rozważny i krytyczny

Potrafi weryfikować uzyskane informacje w oparciu o alternatywne źródła wiedzy, potrafi przewidzieć zagrożenia także w sytuacjach nowych i zmodyfikować swoje postępowanie, na ugruntowane nawyki higieniczne, planuje swoją pracę i wypoczynek, potrafi świadomie przeciwdziałać stresowi, zna i stosuje aktywne formy wypoczynku.

Założenia programu i formy realizacji:

- wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy programu wychowawczego szkoły,
- wszystkie zajęcia szkolne uwzględniają założenia programu wychowawczego,
- nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci, umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności, wspomagają samodzielność uczenia się, inspirację do wyrażania własnych myśli i przeżyć, rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.

Formy oddziaływań wychowawczych:

- zajęcia edukacyjne,
- godziny wychowawcze,
- zajęcia pozalekcyjne,
- wycieczki,
- imprezy i uroczystości klasowe, szkolne, środowiskowe.

Metody pracy wychowawczej:

- gry i zabawy,
- dyskusje,
- dramy,
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna,
- metoda projektów,
- symulacja,
- warsztaty,
- treningi i umiejętności,
- rozmowy, pogadanki.

ROZDZIAŁ I

MISJA SZKOŁY

§1.

Misją naszej szkoły jest:

Kształcenie i wychowanie młodzieży przygotowujące do wartościowego i aktywnego życia w społeczeństwie.

Motto placówki i jej dewiza to:

Szkoła, w której każdy uczeń osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA

§2.

Charakterystyka środowiska wychowawczego

1. Szkołę tworzą uczniowie uczący się w klasach I – VI SP, I-III G oraz nauczyciele i rodzice.
2. Szkoła gromadzi uczniów z 5 wsi: Kwiatonowice, Moszczenica, Zagórzany, Strzeszyn, Bugaj.
3. We wsi oprócz szkoły znajduje się: kościół, 2 sklepy spożywcze, Wiejski Dom Kultury.
4. Wysoka aktywność społeczna wśród dorosłych, zrzeszonych organizacjach:
Kwiatonowickie Stowarzyszenie Homini, Ochotnicza Straż Pożarna, Koło Gospodyń Wiejskich, Ludowy Klub Sportowy, Klub Honorowego Dawcy Krwi,
5. Mieszkańcy wsi deklarują przynależność do Kościoła Katolickiego.
6. Teren o wysokim bezrobociu, wśród rodziców dominuje wykształcenie zawodowe i średnie. Część rodziców pracuje poza granicami kraju.

§3.

Zebranie i opracowanie materiału

Zebrany materiał, wykorzystany został przy tworzeniu programu oraz planowaniu pracy wychowawczej poszczególnych klas. Badania zaczęto od rozpoznawania zasobów szkoły. Rada Pedagogiczna zastanowiła się nad:

- zakresem wychowania w szkole i jego efektami,
- umiejętnościami i zainteresowaniami nauczycieli, które możemy wykorzystać w dalszej pracy wychowawczej,
- problemami wychowawczymi występującymi w szkole i środowisku.

Badanie oczekiwań rodziców wobec szkoły przeprowadzono sondując opinie na zebraniu, okazjonalnych spotkaniach. Na tej podstawie określono, jakie wartości rodzice uznają za szczególnie ważne w wychowaniu ich dzieci. Wykorzystane zostały przy określaniu misji szkoły i efektach działań wychowawczych. Wybrane przez rodziców zadania i problemy szkoły wykorzystano na etapie tworzenia ogólnych zadań wychowawczych szkoły. Natomiast odpowiedzi dotyczące oczekiwanej od rodziców pomocy, wykorzystano na etapie projektowania zasad współpracy szkoły z rodzicami.

Najważniejszym podmiotem w szkole są uczniowie. Ich oczekiwania wobec szkoły poznano na podstawie informacji uzyskanych podczas realizacji godzin do dyspozycji wychowawcy klasy i wykorzystano w poszczególnych etapach budowy programu.

ROZDZIAŁ III

ZADANIA SZKOŁY

§4.

Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego

1. Opieka wychowawców nad biologicznym i psychologicznym rozwojem uczniów.
2. Ochrona wychowawcza nad działaniem uczniów w życiu społeczności środowiskowej.
3. Przygotowanie uczniów do samodzielnego życia, którego fundamentem jest prawda, miłość, tolerancja, patriotyzm, pracowitość, szacunek dla innych.
4. Skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.

§5.

Zadania nauczyciela wychowującego

1. Kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości.
2. Kształtowanie umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej przez wspólną naukę, zabawę i wybór właściwych form spędzania wolnego czasu.
3. Budowanie obrazu własnej osoby w oparciu o rzetelną samoocenę.

4. Zaszczepienie postaw pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących różne zachowania swoje i innych osób.

§6.

Sprecyzowanie zadań dla poszczególnych statutowych organów

1. **Rada Rodziców** reprezentuje interesy wychowawcze rodziców i odpowiada za prawidłowe relacje szkoła-wychowawca-uczeń-rodzice.

2. **Rada Pedagogiczna** wspomaga rodzinę w jej naturalnych prawach i obowiązkach wychowawczych poprzez dostarczanie kompetentnych informacji o przyczynach zachowania się ucznia oraz sposobach wprowadzania korekt wychowawczych. Ułatwia i stwarza możliwości kontaktu rodziców z:

- poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- specjalistami z dziedziny medycyny i psychologii.

3. **Samorząd Uczniowski** wyraża opinie na temat sposobu i celowości organizowania imprez i uroczystości szkolnych, decyduje w ramach kompetencji określonych w statucie o realizowanych przez szkołę zadaniach. Reprezentuje uczniów na zewnątrz oraz ocenia sytuację wychowawczą w szkole.

§7.

Zasady współpracy szkoły z rodzicami

1. Uczestnictwo w zebraniach i spotkaniach indywidualnych.
2. Pomoc w organizowaniu wycieczek, imprez klasowych i szkolnych.
3. Pomoc w urządzaniu klasopracowni.
4. Opiniowanie przez rodziców prawa szkolnego, podejmowanych przez szkołę decyzji.
5. Zapoznavanie rodziców z programami, regulaminami, prawem oświatowym.
6. Systematyczne informowanie rodziców o postępach dziecka w nauce, a także o problemach wychowawczych w celu ich szybkiego rozwiązania.

§8.

Opracowanie strategii wychowawczej

Istotnym elementem strategii jest umowa z rodzicami w sprawie udziału dorosłych w imprezach organizowanych przez szkołę: dyskoteki, konkursy, zawody sportowe itd. W świetlicy „Iskierka” realizowane są zajęcia opiekuńczo - wychowawcze. Przyjęto koncepcję otwarcia się szkoły na środowisko poprzez przygotowanie wspólnych imprez. Ustalono, że spotkania z rodzicami będą miały charakter partnerski. Wychowawcy i przedstawiciele Klasowych Rad Rodziców zadbają o właściwą oprawę tych spotkań. Rozmowy na tematy dotyczące indywidualnych uczniów mają charakter poufny i nie mogą być wykorzystywane bez zgody rodziców (opiekunów prawnych) ucznia. Rodzice, lub prawni opiekunowie, mają niekwestionowane prawo do decydowania o sposobie podejmowanych czynności w stosunku do ich dzieci. Traktowanie ucznia podmiotowo z pełnym szacunkiem dla jego osobowości.

System ma się opierać na tolerancji, ale nie na pobłażliwości. Kontrola zachowań jest immanentną częścią programu wychowawczego.

We współpracy z rodzicami i Samorządem Uczniowskim ustalono zasady przyznawania nagród, wyróżnień i kar, które zawarte są w Statucie szkoły.

ROZDZIAŁ IV

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

Wartości wychowawcze	Zadania wychowawcze szkoły	Zadania szczegółowe	Przykładowe formy realizacji
Odpowiedzialność za planowanie i realizację celów szkoły	Współpraca Rady Rodziców, Rady Pedagogicznej oraz Stowarzyszenia SP, G	- realizacje zadań na rzecz szkoły, - realizacja projektów edukacyjnych, - pozyskiwanie środków pozabudżetowych	- imprezy kulturalne, - składanie wniosków do organizacji pozarządowych
	Kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły SP, G	- prezentacja szkoły w środowisku lokalnym i szerszym, - nawiązanie kontaktów z mieszkańcami wsi – absolwenci, rodzice, - pozyskiwanie środków pozabudżetowych	- konkursy, zawody, przeglądy, pikniki rodzinne, strona internetowa, wspólna praca z innymi szkołami, - udostępnienie biblioteki, sali sportowej, sali komputerowej
Kształtowanie wartości moralnych (etycznych) wobec siebie i innych ludzi	Umiejętność funkcjonowania w grupie SP, G	- nawiązanie współpracy z mieszkańcami wsi – rodzice, absolwenci - nawiązywanie bliskich kontaktów w grupie rówieśniczej, - radzenie sobie z własnymi emocjami, - unikanie konfliktów, agresywnych zachowań, przemocy, - otaczanie opieką młodszych i słabszych, chorych i starych	- imprezy klasowe, ogniska, wycieczki, - zajęcia z psychologiem, lekcje wychowawcze, pogadanki, testy socjometryczne, - pomoc kolegom w nauce i funkcjonowaniu w szkole, - działania na rzecz wolontariatu, - współpraca z Ośrodkiem Wsparcia

	<p>Szacunek do siebie i innych oraz dla pracy</p> <p>SP, G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poszanowanie godności osobistej, nietykalności cielesnej, wyrabianie szacunku dla innych, - wyrabianie szacunku dla pracy własnej i innych, - wpajanie zasad uczciwości i szacunku dla swojej i cudzej własności, 	<ul style="list-style-type: none"> - analiza własnego zachowania, rozmowy, - dbałość o porządek na terenie szkoły i obejścia, - dbałość o warsztat pracy ucznia, sprzęt szkolny, prace społeczne na rzecz klasy, szkoły, środowiska (kiermasz), pogadanki,
	<p>Podjmowanie odpowiedzialnych decyzji</p> <p>SP, G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie na konsekwencje swojego postępowania, - systematyczne przygotowanie się do zajęć, - ponoszenie konsekwencji niewłaściwego postępowania, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy w klasie, - znajomość obowiązków i praw ucznia
<p>Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i kulturowych</p>	<p>Podkreślenie wartości rodziny, pogłębienie więzi rodzinnych</p> <p>SP, G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poszanowanie członków rodziny, ich pracy, - aktywne współuczestnictwo w życiu rodzinnym, - poszanowanie tradycji rodzinnych 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania pokoleń, udział w uroczystościach rodzinnych (Dzień Babci i Dziadka, Dzień Seniora, Dzień Matki i Ojca)
	<p>Rozwijanie samorządności uczniowskiej</p> <p>SP, G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznawanie praw i obowiązków ucznia, - tworzenie wspólnoty szkolnej, - poznawanie norm dobrego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> - czytanie Statutu Szkoły, Regulaminów i zasad WSO, - działalność SU, - uroczystości klasowe i ogólnoszkolne,
	<p>Wyrabianie szacunku dla tradycji szkolnych, regionalnych i państwowych</p> <p>SP, G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktywny udział w uroczystościach zgodnych z kalendarzem szkolnym, - okazywanie szacunku przez noszenie odświętnego stroju, - rozwijanie zainteresowania kulturowymi 	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie występów artystycznych, - noszenie stroju galowego, - konkursy, wycieczki (rajdy), zajęcia tematyczne, organizowanie i udział w różnorodnych uroczystościach z okazji świąt

		<p>wartościami regionu, - wpajanie szacunku do własnego państwa, jego symboli,</p>	<p>państwowych oraz ważnych dla kraju rocznic, - spotkania z ciekawymi ludźmi,</p>
		<p>- stworzenie regulaminu wyboru Patrona Gimnazjum w Kwiatonowicach - Przedstawienie kandydatów na Patrona Gimnazjum - wybór Patrona w Gimnazjum G</p>	<p>lekcje historyczno – patriotyczne, praca z Patronem Szkoły Podstawowej, konkursy, pogadanki, sylwetka Jana Pawła II oraz proponowanych Patronów</p>
		<p>- uczestnictwo w uroczystościach religijnych, obrzędowych,</p>	<p>- rekolekcje, dni papieskie, dożynki, przeglądy i konkursy</p>
	<p>Rozwijanie postaw proeuropejskich</p> <p>SP, G</p>	<p>- otwartość na wartości kultury Europy, - poznawanie tradycji wybranych krajów Europy,</p>	<p>- konkursy językowe, pogadanki,</p>
	<p>Poszanowanie praw człowieka</p> <p>SP, G</p>	<p>- działania na rzecz wolontariatu, - poznawanie Konwencji Praw Dziecka, - udział w akcjach humanitarnych</p>	<p>- lekcje wychowawcze, spotkania międzyszkolne, -„Szlachetna paczka”, pomoc biednym rodzinom, - udział w akcjach wolontarystycznych - współpraca ze świetlicą „Iskierka”, z Kwiatonowickim Stowarzyszeniem „Homini” oraz Powiatowym Centrum Wolontariatu, - działanie Szkolnego Klubu Wolontariatu i współpraca z Ośrodkiem Wsparcia.</p>

Poszanowanie życia i dbałość o zdrowie	<p>Kształtowanie nawyków zdrowego, aktywnego trybu życia i wypoczynku</p> <p>SP, G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie zasad higieny osobistej i higieny pracy umysłowej, - zdrowe odżywianie, - aktywne uczestnictwo w zajęciach sportowych, - wskazywanie ujemnych skutków nałogów, 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, dbałość o wygląd zewnętrzny, - akcje profilaktyczne, - organizowanie zajęć sportowych, wyjazdy na basen, lodowisko, - spotkania profilaktyczne, realizowanie programów profilaktycznych „Trzymaj formę”, „Jemy zdrowo i kolorowo”, „Owoce w szkole”, Program profilaktyki antynikotynowej – „Znajdź właściwe rozwiązanie”, ankiety
	<p>Nabywanie umiejętności życia w zgodzie z przyrodą</p> <p>SP, G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uwrażliwienie na piękno przyrody i życie w zgodzie z naturą, - wskazanie zagrożeń środowiska naturalnego, - wykorzystanie w praktyce wiedzy ekologicznej, 	<ul style="list-style-type: none"> -akcje ekologiczne podejmowane w środowisku lokalnym, konkursy, przedstawienia - zbiórka surowców wtórnych, makulatury, tuszy i tonerów, zużytych telefonów komórkowych oraz baterii, - monitorowanie zużycia wody, energii elektrycznej, gazu i środków wtórnych – projekt „Zielone Biuro” oraz wykorzystanie narzędzia internetowego „Menadżer Środowiska”

DZIAŁ V

INNE DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE PROCES WYCHOWAWCZY

1. Opracowanie i wdrożenie Szkolnego Programu Profilaktyki.
2. Działania związane z orientacją zawodową w klasie III G.
3. Akcje środowiskowe:
 - dożynki parafialne i gminne,
 - Święto Flagi,
 - Dzień Seniora,
 - Dzień Jana Pawła II,
 - Rocznica śmierci Jana Pawła II.
4. Propagowanie wiedzy o Europie w aspekcie historycznym, geograficznym, kulturowym, gospodarczym.

ROZDZIAŁ VI

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

W wyniku działań wychowawczych uczeń jest:

1. Odpowiedzialny za słowa i czyny.
2. Szanuje dorosłych, młodszych, rówieśników.
3. Dostrzega różnicę między ludźmi i akceptuje je.
4. Szanuje pracę własną i innych.
5. Nawykowo stosuje zwroty grzecznościowe.
6. Dbą o swoje zdrowie i środowisko naturalne.
7. Potrafi pracować w zespole. Nie ma nałogów.
8. Dbą o rzeczy własne i innych.
9. Zna podstawowe normy społeczne – nieprzywłaszczanie cudzej własności.
10. Ma poczucie przynależności do klasy jako ważnego ogniwa szkoły.
11. Umie dokonywać odpowiedzialnych wyborów.
12. Pielęgnowuje tradycje regionu, szkoły, kraju. Jest otwarty na europejskie wartości kultury.
13. Zna wartości rodziny i swoje w niej miejsce.
14. Współtworzy grupę społeczną.
15. Angażuje się w działania wolontarystyczne.

ROZDZIAŁ VII

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Ewaluacja programu wychowawczego dokonywana jest corocznie celem określenia efektów działań wychowawczych oraz dokonywania w nim ewentualnych zmian. W ewaluacji uwzględnione zostaną opinie uczniów, rodziców, nauczycieli, nadzoru pedagogicznego.

Wykorzystane zostaną następujące sposoby ewaluacji:

- rozmowy lub ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli, rodziców;
- badanie opinii na spotkaniach z rodzicami, na zebraniach samorządu uczniowskiego;
- wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach rad pedagogicznych;
- opinie samorządu i nadzoru pedagogicznego przekazane ustnie lub pisemnie.